

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce: **D.V.T.**, nar. ■■■, státní příslušnost ■■■, místem pobytu ■■■, zastoupeného Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2014, čj. MV-66892-6/SO-2011,**

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 28. 1. 2014, čj. MV-66892-6/SO-2011, se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný j e p o v i n e n nahradit žalobci náklady soudního řízení ve výši 12.228 Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 7. 2010, čj. OAM-36149-19/MC-2009, bylo žalobci podle § 87l odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění do 31. 12. 2010 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušeno povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Prvostupňový správní orgán dospěl k závěru, že prohlášení o uznání otcovství formou souhlasného prohlášení rodičů učiněného dne 10. 12. 2001 na matrice ■■■ bylo ze strany žalobce čistě účelové s cílem zajistit sobě jako cizinci povolení k trvalému pobytu. Na základě rozsudku Okresního soudu v Teplicích ze dne 17. 7. 2009, čj. 14 Nc 812/2009-28, ve věci vyslovení nezájmu rodičů o nezl. ■■■, správní orgán konstatoval, že žalobce s nezletilým údajným synem ■■■ nikdy nežil a o nezletilého nikdy neprojevoval žádný zájem; žalobce s návrhem na vyslovení nezájmu souhlasil a nijak nenapadl výroky

soudu o účelovosti uznání otcovství uvedené v daném rozsudku soudu. Závěr o účelovosti uznání otcovství ze strany žalobce je podpořen jednak skutečností, že žalobce byl do rodného listu nezl. ■■■ zapsán až po více než dvou měsících od narození, a dále tím, že ihned poté, co žalobce obdržel povolení k trvalému pobytu, se na něho sloučily jeho dvě dcery, které obdržely povolení k trvalému pobytu dne 13. 3. 2002 za účelem sloučení rodiny. Manželka žalobce získala povolení k trvalému pobytu až dne 21. 4. 2004. Dcery i manželka žalobce podle evidence CIS bydlí na stejné adrese jako žalobce. Správní orgán dále konstatoval, že zrušení povolení k trvalému pobytu žalobce je zásahem do jeho soukromého nebo rodinného života, avšak nikoliv nepřiměřeným. Zásah do soukromého nebo rodinného života si žalobce zapříčinil sám svým jednáním, kterým se dopustil obcházení zákona účelově prohlášeným otcovstvím k nezl. ■■■. Žalobce získal povolení k trvalému pobytu obcházením českých zákonů; jeho děti i manželka mají uděleno povolení k trvalému pobytu a rozhodnutím správního orgánu nejsou dotčeny. Žalobce má možnost při splnění podmínek požádat o jiný druh pobytu v České republice. Prvostupňový správní orgán uzavřel, že jím vydané rozhodnutí je v souladu s veřejným zájmem, neboť není ve veřejném zájmu, aby na území ČR pobýval cizinec, který má uděleno povolení k trvalému pobytu získané obcházením zákona, v jeho případě účelově uznáním otcovství, a který se prokazatelně o údajné dítě nijak nestará.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce rozklad, v němž zdůraznil, že správní orgán nezjistil řádně, náležitě a úplně skutkový stav věci. Skutečnost, že žalobce dne 1. 6. 2010 nevypovídal, nemůže být podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí. Protokol o podání vysvětlení neodpovídá § 169 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, jedná se o neurčitý, nesrozumitelný úkon, z kterého nemohou plynout negativní důsledky pro žalobce. Protokol neobsahuje poučení podle § 169 odst. 3 cit. zákona, poučení o povinnosti odeprít výpověď pouze z určitých důvodů správní orgán neopřel o žádné zákonné ustanovení.

[3] Podaný rozklad žalovaný nyní napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. Žalovaný se ztotožnil se závěrem prvostupňového správního orgánu, že byl dán zákonný důvod pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 87l odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, protože žalobce se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, když jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství k nezl. ■■■. Prvostupňový správní orgán vycházel jednak z rozsudku Okresního soudu v Teplicích ze dne 17. 7. 2009, čj. 14 Nc 812/2009-28, ve věci vyslovení nezájmu rodičů o nezl. ■■■, v němž se uvádí, že žalobce se o syna nezajímal, jednalo se pouze o účelové uznání otcovství. Žalobce souhlasil s návrhem na určení, že neprojevoval o nezletilého opravdový zájem. Žalobce bydlí se svou manželkou a dvěma dětmi, zatímco nezl. ■■■ nikdy neviděl. Z dalších materiálů založených ve spise vyplývá, že žalobce byl do rodného listu nezletilého zapsán na základě souhlasného prohlášení rodičů ze dne 10. 12. 2001 a rodiče se dohodli, že nezletilý bude nadále užívat příjmení své matky. Žalobce získal povolení k trvalému pobytu v souvislosti se svým otcovstvím dne 11. 2. 2002, tj. cca dva měsíce od uznání otcovství. Prakticky okamžitě poté se na něho sloučily jeho vietnamské dcery, které získaly povolení k trvalému pobytu dne 13. 3. 2002. Žalobce se o nezletilého nikdy nestaral, žil a vychovával své dvě dcery vietnamské státní příslušnosti, zatímco nezletilý byl umístěn v Dětském domově v Mostě. Žalobce ho nikdy nenavštívil, přestože žil v nedalekých Teplicích. Z prvostupňového rozhodnutí dále nevyplývá, že by napadené rozhodnutí bylo založeno pouze na skutečnosti, že žalobce dne 1. 6. 2006 odmítl ve věci vypovídat. Pokud žalobce bezdůvodně odmítl vypovídat, nelze

připustit, aby z toho důvodu zároveň vytýkal správnímu orgánu, že nezjistil skutkový stav věci či se o to nepokusil. U prvostupňového správního orgánu nebylo shledáno žádné pochybení, které by mohlo mít vliv na zákonnost či správnost rozkladem napadené rozhodnutí. Řízením bylo prokázáno, že účelem povolení k trvalému pobytu na území mělo být sloučení s nezletilým občanem České republiky, které však nikdy nebylo ze strany žalobce fakticky realizováno. Zákon o pobytu cizinců chrání skutečné a trvalé rodinné vazby, nikoliv vazby fiktivní. Povolení k trvalému pobytu, které žalobce získal na základě účelově uznané otcovství k nezletilému, bylo zrušeno v souladu se zákonem o pobytu cizinců.

II. Žalobní námítky

[4] Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného.

[5] Žalobce namítá, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), napadené rozhodnutí není odůvodněno v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu a je v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců. Podle žalobce byla zásadním způsobem porušena také ustanovení správního řádu definující podmínky pro výkon činnosti správních orgánů, zejména § 2 odst. 3 a 4 správního řádu.

[6] Podle žalobce správní orgány nezjistily jediný relevantní podklad, který by podpořil jejich závěr, že žalobce učinil účelové prohlášení otcovství. Správní orgány za jediný podklad pro své rozhodnutí považují rozsudek Okresního soudu v Teplicích ze dne 17. 7. 2009, čj. 14 Nc 812/2009-28, ve věci vyslovení nezájmu rodičů o nezl. ■■■. Správní orgány dovozují svůj závěr o účelovém prohlášení otcovství ze strany žalobce k nezletilému z tohoto rozhodnutí, ačkoliv daným rozsudkem bylo pouze konstatováno, že matka a otec neprojevovali o nezletilého opravdový zájem mezi 12. 7. 2008 a 17. 7. 2009. Tento rozsudek se tak vůbec nezabýval situací v roce 2001, když žalobce učinil společně s matkou nezletilého společné prohlášení o určení otcovství. Na tomto faktu nic nemění ani skutečnost, že v odůvodnění tohoto rozsudku je konstatováno, že se v daném případě jednalo o účelové uzavření otcovství. Pokud správní orgán činí závěr o účelovém prohlášení otcovství v roce 2001 čistě na základě rozsudku soudu, který řeší zcela jinou problematiku, a vyslovuje závěr, že otec ani matka neprojevovali o svého syna opravdový zájem v roce 2008, resp. 2009, nic to neříká o okolnostech prohlášení otcovství. Je nutno akcentovat časovou mezeru v rozmezí 7 let, za kterou se mohlo stát mezi rodiči ledasco, což pak mohlo odůvodňovat ztrátu zájmu o svého potomka.

[7] Podle žalobce dále správní orgány nesprávně posoudily fakt, že žalobce odmítl ve správním řízení vypovídat. Žalobce byl za tento krok zcela v rozporu se zákonem pokutován, a navíc bylo toto jeho jednání užito jako důkaz, který měl svědčit proti němu při provedeném řízení. Je na správním orgánu, aby prokazoval, že se žalobce dopustil vytýkaného jednání, nikoliv na žalobci, aby prokazoval, že se daného jednání nedopustil. Správní orgán je povinen zajistit sám podklady pro své rozhodnutí a nemůže se odvolávat na skutečnost, že žalobce odmítl vypovídat a toto by mělo být důkazem svědčícím proti žalobci.

[8] Žalobce dále poukazuje na to, že správní orgány obou stupňů se ve svých rozhodnutích nijak nezabývaly otázkou možného negativního zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Správní rozhodnutí pouze konstatují povinnost možný zásah zkoumat, avšak relevantní okolnosti prakticky nezjišťují. Správní orgány vůbec nehodnotily pro rozhodnutí relevantní okolnosti, tj. otázku nepřiměřeného zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života. Žalobce má na území republiky manželku a dvě dcery, přičemž všichni mají povolen trvalý pobyt na území. Pokud jde o možnost pobývat na území České republiky na základě jiného pobytového statusu, žalobce odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 68/2012-39, které se zabývá právě problematikou rušení pobytových oprávnění, přičemž všechny okolnosti, které Nejvyšší správní soud považuje za podstatné při rozhodování o zrušení pobytu, správní orgány obou stupňů zcela ignorují.

III. Vyjádření žalovaného

[9] Ve vyjádření k žalobě žalovaný rozporuje obsah žalobních námitek, neboť má za to, že žalobce se dopustil obcházení zákona tím, že účelově prohlásil otcovství k nezletilému, nar. [redacted], s jediným cílem, a to získat povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

[10] K otázce použití rozsudku Okresního soudu v Teplicích ze dne 17. 7. 2009, čj. 14 Nc 812/2009-28, žalovaný uvedl, že se jedná o relevantní podklad pro vydání správního rozhodnutí. Jde o listinu ve smyslu § 53 odst. 3 správního řádu, neboť jde o rozsudek vydaný soudem České republiky. Žalobce byl vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jejichž součástí byl i uvedený rozsudek okresního soudu, s podklady se seznámil a neměl žádné námítky ani připomínky, uvedený rozsudek nezpochybňoval.

[11] Podle žalovaného z napadeného rozhodnutí, ani z prvostupňového rozhodnutí, nevyplývá, že jako důkaz byla proti žalobci použita skutečnost, že ve věci odmítl vypovídat. Žalobce bez uvedení důvodu po dohodě se svým právním zástupcem ve věci zcela odmítl vypovídat, nikoliv jen na konkrétní položené otázky; neodpověděl ani na otázku „jak se jmenujete“. Žalobce se za této situace nemůže dovolávat § 3 správního řádu a namítat nedostatečně zjištěný stav věci.

[12] Žalovaný žalobní námitku nepřiměřenosti zásahu prvostupňového rozhodnutí do života žalobce považuje za nepřipustnou ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s. Žalobce v odvolacím řízení k této otázce nevyčerpал opravné prostředky, v odvolání ani v průběhu odvolacího řízení nenamítal nepřiměřenost zásahu do svého života. Žalovaný v odvolacím řízení dospěl k závěru, že prvostupňový správní orgán se otázkou přiměřenosti zásahu rozhodnutí ve svém rozhodnutí zabýval, nepřekročil meze správního uvážení a žalovaný se s jeho závěry ztotožnil.

[13] Žalovaný považuje námítky za nedůvodné, a proto navrhuje, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

IV. Právní posouzení

[14] Krajský soud o žalobě zahájil řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho

vydání předcházelo v rozsahu a z hlediska námitek žalobce; byl přitom vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[15] Právní rámec souzené věci je hmotněprávně vymezen § 871 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 31. 12. 2010, ze kterého plyne, že ministerstvo vnitra rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.

[16] Z cit. ustanovení se tak podává, že povolení cizince k trvalému pobytu lze zrušit pouze tehdy, pokud jsou kumulativně splněny následující dvě podmínky. Za prvé, cizinec musel učinit souhlasné prohlášení o určení otcovství účelově, a tím se dopustit obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Za druhé, zrušení trvalého pobytu cizince musí být přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Pokud jedna z těchto dvou podmínek není splněna, nelze povolení cizince k trvalému pobytu zrušit. Z dikce § 871 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců rovněž vyplývá, že důkazní břemeno ohledně naplnění obou výše uvedených podmínek nese správní orgán.

IV./1.

[17] Žalobce svou první žalobní námitkou brojí proti rozhodnutí žalovaného z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který měl být zjištěn toliko na základě rozsudku Okresního soudu v Teplicích ze dne 17. 7. 2009, čj. 14 Nc 812/2009-28, ve věci vyslovení nezájmu rodičů o nezl. ■■■.

[18] Zkoumáním napadeného rozhodnutí žalovaného dospěl soud k závěru, že žalovaný při svém rozhodování hodnotil i jiné skutečnosti než vyslovený nezájem žalobce o nezl. ■■■.

[19] Jak vyplývá z rozsudku Okresního soudu v Teplicích ze dne 17. 7. 2009, čj. 14 Nc 812/2009-28, ve věci vyslovení nezájmu rodičů o nezl. ■■■, okresní soud tímto rozsudkem určil, že matka ■■■, nar. ■■■ a otec ■■■, nar. ■■■ neprojevovali o nezletilého ■■■ nar. ■■■ opravdový zájem od 12. 7. 2008 do 17. 7. 2009. V odůvodnění rozsudku se pak konstatuje obsah návrhu Magistrátu města Teplice, že nezletilý byl na základě předběžného opatření Okresního soudu v Teplicích umístěn do Dětského diagnostického ústavu v Liberci, od 15. 12. 2004 byl umístěn v Dětském domově v Mostě. Otec se o syna nikdy nezajímal. Jedná se pouze o účelové uznání otcovství. Z výsledku žalobce pak bylo zjištěno, že s návrhem souhlasil. Bydlí s manželkou a dvěma dětmi; dítě neviděl a ani neví, kde se matka nachází. Ze zprávy Dětského domova v Mostě bylo zjištěno, že od 12. 7. 2008 se rodiče nezajímají o nezletilého, otec za dítětem na návštěvě nikdy nebyl.

[20] Žalovaný dále ve svém rozhodnutí zdůraznil, že žalobce byl do rodného listu nezletilého zapsán na základě souhlasného prohlášení rodičů ze dne 10. 12. 2001 a rodiče se dohodli, že nezletilý bude nadále užívat příjmení své matky; žalobce získal povolení

k trvalému pobytu v souvislosti se svým otcovstvím cca dva měsíce od uznání otcovství; měsíc na to se na něho sloučili jeho dvě vietnamské dcery; žalobce se o nezletilého nikdy nestaral, žil a vychovával své dvě dcery vietnamské příslušnosti, zatímco nezletilý byl umístěn v Dětském domově v Mostě.

[21] Z provedené rekapitulace skutečností, na základě kterých žalovaný dospěl k závěru o účelovosti uznání otcovství k nezl. ■■■■, je zřejmé, že úvaha žalovaného spočívala na řadě skutkových zjištění svědčících o tom, že prohlášení o uznání otcovství formou souhlasného prohlášení rodičů učiněného dne 10. 12. 2001 na matrice MÚ Ústí nad Labem bylo ze strany žalobce čistě účelové, a to s cílem zajistit sobě jako cizinci povolení k trvalému pobytu. Zjištěné skutečnosti tvoří přesvědčivý soubor negativních faktorů, které poukazují na to, že existuje úmysl obejít zákon o pobytu cizinců za účelem získat pobytové oprávnění.

[22] K námitce je třeba rovněž podotknout, že žalobce sice napadá nedostatečně zjištěný skutkový stav, skutková zjištění, o něž se opírá právní závěr napadeného rozhodnutí, však přesvědčivým způsobem nezpochybňuje. Bylo by namístě, aby žalobce rozporoval, v čem se žalovaný (příp. správní orgán prvního stupně) mylí, která skutková zjištění jsou nesprávná, nedostatečná a z jakého důvodu. Z žaloby nelze zjistit, v čem má nedostatečnost zjištěného skutkového stavu spočívat. Žalobcova námitka, že v rozmezí 7 let od prohlášení otcovství do vydání předmětného rozsudku Okresního soudu v Teplicích se mohlo stát mezi rodiči ledasco, co může odůvodňovat ztrátu zájmu o potomka, je formulována v ryze obecné, spekulativní rovině. Je tak nezpůsobilá zpochybnit, natož vyvrátit, skutkový závěr zjištěný správními orgány.

[23] Soud tak o první námitce uzavírá, že správní orgány obou stupňů zjistily dostatečné množství skutečností, které přesvědčivě odůvodňují jeho závěr, že prohlášení o uznání otcovství formou souhlasného prohlášení rodičů bylo ze strany žalobce čistě účelové s cílem zajistit sobě jako cizinci povolení k trvalému pobytu.

IV./2.

[24] Druhá žalobní námitka poukazuje na nezákonnost, které se žalovaný měl dopustit tím, že odmítnutí žalobce v řízení vypovídat vyhodnotil jako důkaz, který měl svědčit v jeho neprospěch.

[25] K tomu soud předesílá, že se na řízení podle zákona o pobytu cizinců ve znění do 31. 12. 2010 vztahuje správní řád s výjimkami uvedenými v § 168 tohoto zákona. Řízení o povolení k trvalému pobytu do těchto výjimek nepatří, uplatňují se zde tedy základní zásady správního řízení upravující postupy správních orgánů i ustanovení o právech a povinnostech účastníků řízení.

[26] Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

[27] Podle § 50 odst. 1 správního řádu mohou být podklady pro vydání rozhodnutí zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady

od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Podle odst. 2 téhož ustanovení podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.

[28] Podle § 169 odst. 3 zákona o pobytu cizinců účastník řízení je povinen se na vyzvání účastnit osobně úkonů v řízení. Správní orgán je oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Správní orgán účastníka řízení poučí o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

[29] Z protokolu o podání vysvětlení v řízení ve věci řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu ze dne 1. 6. 2010 založeného ve správním spise soud ověřil, že žalobce odmítl odpovídat, a to bez uvedení důvodů.

[30] Soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že žalobcovo odmítnutí v řízení cokoliv sdělovat žalovaný vyhodnotil jako důkaz svědčící v jeho neprospěch. Právní závěr učiněný žalovaným je opřen o řadu skutečností, jež byly v řízení zjištěny, aniž by bylo skutkově či formou přítěžující okolnosti v neprospěch žalobce hodnoceno, že žalobce nesplnil svoji povinnost podle § 169 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány obou stupňů na účelovost prohlášení o uznání otcovství k nezl. ■■■ usoudili z dalších okolností případu, jak soud uvedl výše v tomto rozsudku, přičemž zjištěné skutečnosti hodnotili v souladu se zásadami logického uvažování a s vyloučením libovůle. Skutečnost, že žalobce v řízení odmítl vypovídat, tak jde k tíži žalobce pouze v tom smyslu, že nevyužil procesní možnosti snést tvrzení a důkazní návrhy rozporující okolnosti implikující účelovost jeho někdejšího prohlášení otcovství k jeho údajnému synovi ■■■.

[31] Soud proto posoudil druhou žalobní námitku jako nedůvodnou.

IV./3.

[32] Poslední žalobní námitkou žalobce dále poukazuje na nedostatečné zkoumání možného negativního zásahu do jeho soukromého a rodinného života.

[33] Jak soud předeslal výše v tomto rozsudku, při rozhodování o zrušení trvalého pobytu musí být kromě podmínky obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k trvalému pobytu pozitivně vyhodnocena i přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života cizince.

[34] Stávající judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2013, čj. 8 As 68/2012-39; dostupný na www.nssoud.cz), v návaznosti na rozhodování Evropského soudu pro lidská práva, požaduje, aby hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života v cizineckých věcech byly brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délka pobytu cizince v

hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince. Nejvyšší správní soud ohledně těchto kritérií zastává názor, že: *...byla vytvořena primárně v souvislosti s přezkumem vyhoštění cizinců, nicméně... (jsou)po patřičné úpravě aplikovatelná i na rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu. I samotné zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah ve smyslu § 87l odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců in fine vykládaného souladně s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech (viz cit. rozsudek NSS).*

[35] Prvostupňový správní orgán svůj závěr, že rozhodnutí žalovaného o zrušení trvalého pobytu stěžovatele nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, opřel o dva argumenty: (1) zásah do soukromého a rodinného života si žalobce zapříčinil sám obcházením českých zákonů, (2) žalobce má možnost při splnění podmínek požádat o jiný druh pobytu v České republice. Rozhodnutí žalovaného žádnou úvahu o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce odnětím trvalého pobytu neobsahuje.

[36] První argument nemůže obstát z logiky samé. Zjištění, že se cizinec dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu prostřednictvím účelového určení otcovství, samo o sobě implikuje, že se tak muselo stát ze strany cizince zaviněně. Pokud by taková situace vždy současně znamenala, že zrušení trvalého pobytu není nepřiměřeným zásahem do cizincova soukromého nebo rodinného života, pak by hodnocení zásahu jako samostatné zákonné podmínky pro zrušení trvalého pobytu postrádalo smysl, protože by nevyvratitelně vyplývalo ze splnění podmínky první. Zákonná podmínka § 87l odst. 1 *in fine* zákona o pobytu cizinců, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života, by se tak stala zcela obsolentní.

[37] I druhý argument je poněkud nelogický, protože mělo-li by platit, že zásah je přiměřený, pokud si cizinec může požádat o udělení jiného pobytového statusu, pak by rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu bylo z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince přiměřené vždy, neboť zákon o pobytu cizinců žádosti o nižší pobytový status nebrání. Ke všemu z ničeho nelze získat záruky, že žalobci bude jiný pobytový status přiznán.

[38] Zákonodárce vložení druhé podmínky do § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců naopak předpokládal, že zrušení povolení k pobytu může svými důsledky za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že i přes nezpochybnitelný závěr o žalobcově úmyslu obcházet zákon o pobytu cizinců mu není možné dobrodiní trvalého pobytu odebrat.

[39] Správní orgány obou stupňů se tak v podstatě vyhnuli identifikaci důsledků pro žalobce plynoucích ze zrušení jeho povolení k pobytu a samotnému posuzování přiměřenosti.

[40] Soud tak k otázce posuzování přiměřenosti zásahu způsobeného zrušením povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života žalobce uzavírá, že správní orgány nevzali v potaz žádné relevantní faktory, kterými by mohla být úvaha o přiměřenosti zásahu odůvodněna. Rozhodnutí žalovaného (ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím) je tak v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Skutečnost, že žalobce nedostatek posouzení druhé z podmínek § 871 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nenamítal v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, přitom nemá žádný procesní význam, neboť hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce je hodnocením hmotněprávních podmínek pro možné zrušení trvalého pobytu cizince. Úvaha o kumulativním splnění obou podmínek obsažených v § 871 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců tak musí být nezbytně obsažena jak v prvostupňovém rozhodnutí, tak i v rozhodnutí přezkumném, kterým má být zákonnost předešlého rozhodnutí osvědčena.

[41] Napadené rozhodnutí je tak v části nepřezkoumatelné, proto soud žalobě vyhověl a rozhodnutí žalovaného bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

[42] V dalším řízení je třeba, aby žalovaný doplnil odůvodnění svého rozhodnutí o úvahy, jež soud při projednávání žaloby postrádal. Bude na žalovaném, aby při svém novém rozhodování řádně odůvodnil přiměřenost zásahu způsobeného zrušením povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života žalobce, tj. provedl úvahu o skutečnostech vztahujících se k jeho soukromému a rodinnému životu a tyto poměřil se společenskou újmou, která vznikne tím, že žalobci trvalý pobyt zrušen nebude. Právním názorem soudu je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

[43] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce, soud mu proto proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Za tyto náklady je nutno považovat odměnu za dva úkony právní služby na základě § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve výši 6.300 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby), dva režijní náklady podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 600 Kč; to vše včetně DPH ve výši 21 % činí částku 8.228 Kč. K tomu soud přičetl uhrazený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3.000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku 1.000 Kč. Žalovaný je tak povinen žalobci na náhradu nákladů řízení uhradit celkovou částku 12.228 Kč, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 16. března 2015

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu